

## **Πώς γράφουμε μια επιστημονική βιβλιοκρισία;**

### **A. Γενικά**

Μια επιστημονική βιβλιοκρισία είναι ένα κείμενο στο οποίο εξετάζεται λεπτομερώς και κριτικά μια μονογραφία/συλλογικός τόμος/συλλογή επιστημονικών άρθρων. Η βιβλιοκρισία είναι ένας από τους βασικούς τρόπους για την αξιολόγηση μιας επιστημονικής εργασίας από την κοινότητα των κοινωνικών επιστημόνων. Η συγγραφή βιβλιοκρισιών είναι μια μορφή γόνιμου επιστημονικού διάλογου που προωθεί την ανταλλαγή απόψεων, κριτικών αποτιμήσεων και σχολιασμών και έχει ως στόχο τον εμπλουτισμό της επιστημονικής συζήτησης αλλά και τη βελτίωση της επιχειρηματολογίας και της εν γένει δουλειάς του οποιουδήποτε συγγραφέα του οποίου το βιβλίο τίθεται σε κρίση. Η παραγωγή της γνώσης αλλά και η θεωρητική αναζήτηση προϋποθέτει τις λειτουργίες του κριτικού ελέγχου, της δημοσιότητας και της αντιπαράθεσης των διαφορετικών προσεγγίσεων – λειτουργίες που υπηρετούνται, μεταξύ άλλων και από την παραγωγή βιβλιοκρισιών. Τέλος η συγγραφή μιας βιβλιοκρισίας είναι και μία άσκηση στην ανάγνωση επιστημονικών κειμένων και προϋποθέτει έναν συγκεκριμένο τρόπο ανάγνωσης ενός επιστημονικού κειμένου. Δηλαδή για να αποτιμήσεις κριτικά τη δουλειά ενός συναδέλφου σου πρέπει και εσύ ο ίδιος να γνωρίζεις το πως γράφεται μια επιστημονική εργασία και ως εκ τούτου να αξιοποιείς αυτή τη γνώση για να κρίνεις εάν η εργασία κάποιου άλλου ικανοποιεί τα βασικά επιστημονικά standards.

### **B. Βασικοί άξονες συγγραφής μιας επιστημονικής βιβλιοκρισίας [αφορά την κριτική εξέταση μιας μονογραφίας]**

1. Αναφέρουμε κάποια στοιχεία για το συγγραφέα. Ποια είναι η επιστημονική του ειδίκευση; Ποιες είναι οι άλλες επιστημονικές δουλειές με τις οποίες έχει ασχοληθεί; Πότε εκδόθηκε το βιβλίο που παρουσιάζουμε; (αν είναι ελληνική μετάφραση ξενόγλωσσου βιβλίου, αναφέρουμε και την πρωτότυπη χρονολογία έκδοσης).

2. Ποια είναι η γενική θεματική με την οποία ασχολείται το βιβλίο; Σε ποιο επιστημονικό αντικείμενο δηλαδή εντάσσεται το εν λόγω βιβλίο; Με ποια υπο-θεματική του επιστημονικού αντικειμένου διαλέγεται αυτό στο βιβλίο; (π.χ. επιστημονικό αντικείμενο: πολιτική κοινωνιολογία, υπο-θεματική: κοινωνικά κινήματα). Υπάρχουν – στην ελληνική βιβλιογραφία τουλάχιστον – αντίστοιχες μελέτες που να ασχολούνται με την ίδια θεματική; Ποιο είναι το χρονικό, αλλά και πολιτικο-ιστορικό πλαίσιο που γράφεται το βιβλίο; (π.χ. γράφτηκε αρχές της δεκαετίας του 1970, λίγο μετά την έκρηξη των κινήματων αμφισβήτησης;) Επιδρά αυτό το πλαίσιο στην οπτική του συγγραφέα;
3. Ποια είναι τα ερωτήματα που θέτει ο συγγραφέας στην αρχή του βιβλίου; Γιατί πιστεύει ότι αυτά τα ερωτήματα είναι σημαντικά και πρέπει να απαντηθούν; Που βασίζει την πρωτοτυπία της έρευνάς του; Τί είναι αυτό που τον παρακίνησε για να ασχοληθεί με αυτήν τη μελέτη; Ποιους περιορισμούς θέτει στην έρευνα του;
4. Πως απαντά στα ερωτήματα που θέτει; Παρουσίαση της εξέλιξης της επιχειρηματολογίας του ανά κεφάλαιο. Προσπαθήστε να αποδώσετε συνοπτικά αλλά και περιεκτικά το περιεχόμενο κάθε κεφαλαίου. Τί μεθοδολογία ακολούθησε; Βιβλιογραφική έρευνα, εμπειρική έρευνα ή και τα δύο; Εάν παρέχει εμπειρική τεκμηρίωση, τι είδους είναι αυτή; (ποιοτική/ποσοτική/συνδυαστική). Η επιχειρηματολογία του συγγραφέα είναι το σύνολο των απαντήσεων που δίνει στα ερωτήματα που έχει εξαρχής θέσει, αλλά και το πως τεκμηριώνει αυτές τις απαντήσεις.
5. Αποτίμηση της επιχειρηματολογίας. Ποιες είναι οι βασικές ερμηνευτικές κατευθύνσεις της επιχειρηματολογίας; Σας φαίνονται πειστικά τα επιχειρήματά του; Διακρίνετε κάποιες προκαταλήψεις που υπονομεύουν την εγκυρότητα της επιχειρηματολογίας; Διαπιστώνετε κάποιες αντιφάσεις ανάμεσα στα επιχειρήματα; Υπάρχει κάποιο θέμα στο βιβλίο που πιστεύετε ότι δεν καλύφθηκε επαρκώς; Γιατί επιλέξατε εσείς να ασχοληθείτε με αυτό το βιβλίο στο πλαίσιο της βιβλιοκρισίας σας; Τι συμπεράσματα εξαγάγατε σε σχέση και με τον προβληματισμό που αναπτύχθηκε στο μάθημα της «Πολιτικής Κοινωνιολογίας»;

## **Γ. Απαιτήσεις της βιβλιοκρισίας για τα μαθήματα «Πολιτική Κοινωνιολογία 1 & 2»**

1. Η έκταση της βιβλιοκρισίας πρέπει να είναι από 2.500 ως 3.500 λέξεις. Εάν το μέγεθος του κρινόμενου βιβλίου είναι μεγαλύτερο μπορεί να φτάσει και τις 4.000 λέξεις, αλλά όχι παραπάνω.
2. Γράφουμε απλά και με σαφήνεια. Όποτε παραθέτουμε μια φράση από το κρινόμενο βιβλίο, τη γράφουμε εντός εισαγωγικών και αναφέρουμε και τη σελίδα του βιβλίου από την οποία προέρχεται.
3. Στην πρώτη σελίδα της εργασίας αναφέρουμε το τίτλο του βιβλίου, το συγγραφέα του, ημερομηνία έκδοσης και τον εκδότη. Και φυσικά γράφουμε το όνομά μας και τον αριθμό μητρώου. Χρησιμοποιείστε κατά προτίμηση γραμματοσειρά Arial ή Times New Roman μεγέθους 12, με διάκενο 1,5 ή 2.
4. Την εργασία την παραδίδετε την ημέρα της εξέτασης του μαθήματος σε έντυπη μορφή.